

Lakásminőség javítása, energiaszegénység felszámolása

A lakásminőség javítása és az energiaszegénység csökkentése érdekében biztosítani kell az alapvető infrastruktúrához való hozzáférést, kezelni kell a lakhatási krízishelyzeteket, valamint közép- és hosszú távon bővíteni szükséges a megfelelő minőségű, megfizethető bér lakásállományt. Mindez csak megfelelő és kiszámítható finanszírozás mellett valósítható meg: a kormányzati források mellett elengedhetetlen az európai uniós források szélesebb körű és célzott lakáscélú felhasználása.

A magyarországi lakásállomány lesújtó műszaki és energetikai állapota miatt kiemelten fontos a nagyléptékű, hosszú távon kiszámítható és szociálisan célzott lakossági felújítási programok indítása. A támogatott beavatkozásoknak nemcsak a lakásminőséget kell javítaniuk, hanem érdemben csökkenteniük kell az épületek energiaigényét is.

Az energiaszegénység kezeléséhez a jelenlegi rezsicsökkentési rendszer helyett egy igazságosabb, fenntarthatóbb szabályozási és támogatási mixre van szükség, amely garantálja az alapvető energiaszükségletek megfizethetőségét, miközben visszafogja a pazarló fogyasztást. Ennek része a szociálisan célzott sávós energiaárazás, a központi lakásfenntartási támogatás újbóli bevezetése, valamint a szociális tüzelőanyag-támogatás reformja és kiterjesztése.

A lakhatási körülmények javítását célzó közpolitikai eszközök alkalmazása során – beleértve az állami és önkormányzati bér lakások építését és felújítását, valamint a magántulajdonú lakásállományt érintő beavatkozásokat – egyaránt érvényesíteni szükséges a társadalmi igazságosság és a hosszú távú környezeti fenntarthatóság szempontjait. A károsanyag-kibocsátás csökkentése és a klímaadaptáció mellett alapelveként kell megjelennie annak, hogy a lakhatási és energiapolitikai beavatkozások ne növeljék, hanem mérsékeljék a társadalmi egyenlőtlenségeket.

A magyarországi lakásállomány lesújtó állapotban van, emberek milliói élnek leromlott, korszerűtlen, rossz energiahatékonyságú ingatlanokban. A lakásminőség a lakhatási szegénység egyik fő indikátora, a lakhatással kapcsolatos fizikai állapotra, jellemzőkre, körülményekre és élıhetőségre utal: az alapvető infrastruktúra és közüzemi szolgáltatások meglétére, a lakás korszerű műszaki és energetikai jellemzőknek való megfelelésére, valamint ezek alapján a lakásban élıhető élet minőségére is.

A megfelelő infrastruktúrához való hozzáférés hiánya továbbra is jelentős probléma Magyarországon. 2020-ban több mint 90 ezer háztartásban nem volt fürdő/zuhany és/vagy WC, ez közel 232 ezer embert érint. Emellett a háztartások csaknem ötöde nem csatlakozik a vezetékes gáz vagy távhőszolgáltatáshoz; a legalsó jövedelmi ötdöbe tartozók körében ez az arány megközelíti a 40%-ot. Ezekben a háztartásokban a fűtést jellemzően kizárólag szilárd tüzelőanyagokkal (fa, szén, brikett stb.) tudják megoldani.

A lakásminőségi problémák nemcsak az infrastruktúra hiányában, hanem **az épületek általános műszaki állapotában** is megjelennek. A 2022-es népszámlálási adatok szerint 88 500 háztartás élt komfort nélküli vagy szükséglakásban. 2023-ban 475 ezer háztartás jelezte, hogy az általa lakott vagy használt ingatlan komoly műszaki problémákkal rendelkezik, például beázó tetőszerkezettel, nedvesedő falakkal vagy alapozással, illetve elöregedett nyílászárókkal és padlókkal. Ez az összes háztartás 11,6%-át, közel 1,2 millió főt érint. A problémák előfordulása különösen magas a községekből élők és az alsó jövedelmi ötdöbe tartozó háztartások körében.¹

A lakóépületek műszaki állapota közvetlen hatással van azok energetikai teljesítményére is. Az épületállomány jelentős része nem, vagy csak elégtelen mértékben szigetelt, és elavult fűtési rendszerekkel működik. A kedvezőtlen műszaki és energetikai jellemzők, valamint a jövedelmi korlátok együttesen járulnak hozzá az energiaszegénység széles körű jelenlétéhez Magyarországon. Egy háztartás akkor érintett energiaszegénységben, amikor nem képes megfelelően kifűteni otthonát, vagy csak aránytalan anyagi ráfordítás árán. A jelenséghez számos negatív egészségügyi, környezeti és gazdasági következmények is kapcsolódnak, például a szilárd tüzelésből származó légszennyezés, a hideg, penészes lakásokkal összefüggő megbetegedések, valamint a rossz műszaki állapotból fakadó biztonsági kockázatok, mint a kémény- vagy elektromos tüzek, vagy az olyan szélsőséges esetek, mint a kihűléses halálesetek. **Az energiaszegénység Magyarországon több százezer háztartást érint,** és elkötelezett, célzott, megfelelően finanszírozott beavatkozások hiányában fennmaradása, illetve súlyosbodása várható.

¹ KSH, és EU SILC 2022-es és 2023-as adatfelvételek.

A lakóépületek energetikai állapota nemcsak a lakhatás minőségére, hanem annak megfizethetőségére is közvetlen hatással van. A magyar lakóépületek fűtési célú energiaigénye négyzetméterenként közel másfélszerese az uniós átlagnak, miközben az állomány mintegy kétharmada a három legrosszabb energiaosztályba tartozik. Ez azt jelenti, hogy ezek az ingatlanok a korszerűbb épületeknél legalább háromszor, de akár ötször több energiát használnak. Az ilyen épületek kifűtése különösen nagy terhet jelent az alacsony jövedelmű háztartások számára. Ennek következtében sokan alulfűtik lakásukat, részben a lakhatási költségek visszafogása érdekében. Ennek ellenére az alacsony jövedelmű háztartások átlagosan jövedelmük mintegy 12%-át fordítják energiakiadásokra, míg a felső jövedelmi csoportok esetében ez az arány körülbelül 6%.

A 2013-ban bevezetett rezsicsökkentés következtében a vezetékes energiaszolgáltatások – földgáz, villamos energia, távhő – megfizethetősége összességében javult, és a közüzemi díjhátralékot felhalmozó háztartások száma is csökkent. A leginkább rászoruló háztartások helyzetét ez azonban csak korlátozott mértékben javította, részben az alacsony fogyasztásuk, részben pedig a szilárd tüzelőanyagok széles körű használata miatt. A tűzifa kimaradt az ártámogatási rendszerből, ára pedig – a vezetékes energiával ellentétben – 2012 óta közel háromszorosára emelkedett. Ez különösen a vidéki családi házakban élő, alacsony jövedelmű háztartások számára jelent fokozott kockázatot.

A lakásminőségi és energetikai problémák kezelése hosszú távon nem oldható meg kizárólag költségcsökkentő intézkedésekkel. **A rossz állapotú, energiapazarló lakásokban élő háztartások esetében a megfizethetőségi nehézségek tartós fennmaradásához vezet, ha a beavatkozások nem érintik magát az épületállomány minőségét.** Ez különösen igaz azokra a háztartásokra, amelyek nem rendelkeznek megfelelő erőforrásokkal sem a saját tulajdonú lakásuk korszerűsítésére, sem a piaci bérleti szektorba való belépésre. Számukra az önkormányzati szociális bérlakások jelenthetik a méltó lakhatáshoz való hozzáférés egyik lehetséges formáját. A szociális bérlakásállomány azonban az átlagosnál is sokkal rosszabb állapotban van; kb. 40%-a 1945 előtt épült, jelentős része komfort nélküli vagy akár lakhatatlan. Így az eleve sérülékeny lakók még inkább ki vannak téve az energiaszegénység kockázatának. **A szociális bérlakásállomány megfelelő minőségének biztosítása ezért nem pusztán lakáspolitikai, hanem energiaszegénységi és megfizethetőségi kérdés is.**²

² Lásd Habitat for Humanity Magyarország (2023): [Kitölteni a réseket - A szociális lakásfelújítási programok \(hiányzó\) építőelemei](#)

Az elmúlt években az állam többezer milliárd forintot fordított a költségvetésből lakástulajdonhoz kapcsolódó támogatásokra, ezek nagyobb része azonban inkább a tulajdonszerzést segítette, csak kisebb szolt épületfelújításokról³. Szociálisan célzott, épületfelújításhoz kapcsolódó, illetve az energiaszegénység csökkentését célzó program pedig egyáltalán nem létezik.

Magyarországon az energiaszegénységnek jelenleg nincs hivatalos definíciója. Noha az Energiahatékonysági Irányelv 2025 októberétől kötelezővé teszi az energiaszegénység meghatározását a tagállamok számára, a probléma kezeléséhez ma nem kapcsolódnak központilag meghatározott mérőszámok, célkitűzések vagy átfogó cselekvési tervek. Az energiaszegénység egyes tényezőit különböző támogatási formák érintik ugyan – részben szociálisan célzott, részben általános eszközök –, ezek súlya azonban elmarad az elmúlt években domináns, elsősorban népesedés- és családpolitikai célokat szolgáló lakásvásárlási és -felújítási támogatásokétól. Utóbbiak feltételrendszere jellemzően kizárja az alacsonyabb jövedelmű háztartásokat.

Bár a lakásfelújításhoz kapcsolódó támogatások egy része hozzájárulhat a lakásminőség javulásához, ezek többsége nem tartalmaz kötelező energiahatékonysági elvárásokat. Ennek következtében a beavatkozások jelentős része nem csökkenti érdemben az energiafelhasználást és a fenntartási költségeket, így az energiaszegénység strukturális okait nem kezeli.

A lakásminőséget és az energiafelhasználást érintő beavatkozások mellett az energiaszegénység kezelésében fontos szerepet játszanak a nem felújításhoz kapcsolódó, közvetlen támogatási eszközök is. Ezek jellemzően a háztartások jövedelmi helyzetét, illetve az energiaárak megfizethetőségét hivatottak javítani, például pénzübeli támogatások, díjkedvezmények vagy ártámogatások formájában. Ezek az eszközök elsősorban rövid távon képesek mérsékelni a háztartások energiakiadásait és a közüzemi tartozások kialakulásának kockázatát, ugyanakkor önmagukban nem befolyásolják a lakások műszaki és energetikai állapotát. Ennek megfelelően az energiaszegénység kezelésében kiegészítő, átmeneti szerepet töltenek be, és hatásuk nagymértékben függ a célzottságuktól és az alkalmazásuk módjától.

³ A részleteket lásd a Habitat for Humanity Magyarország 2025. évi [lakhatási jelentésében](#).

Az alábbiakban összefoglaljuk a jelenleg alkalmazott szakpolitikai eszközöket.

A **központi lakásfenntartási támogatás**, amely egy szociálisan célzott, normatív támogatási forma volt, 2015-ben megszűnt. Jelenleg ez önkormányzati hatáskörbe tartozik, növelve a területi egyenlőtlenségeket, illetve veszélyeztetve a támogatás kiszámíthatóságát és a szociális biztonságot.

A **rezsicsökkentés** általános, nem jövedelem szerint differenciált támogatási forma. Ennek következtében az alacsony jövedelmű háztartások nem részesülnek arányaiban nagyobb támogatásban, sőt, a magasabb jövedelmű, nagyobb fogyasztású háztartások megtakarítása jellemzően nagyobb. A rendszer a szilárd tüzelést használó háztartásokat nem érinti, ami tovább növeli az egyenlőtlenségeket.

A **szociális tüzelőanyag-támogatás** keretösszege 2018 óta változatlan, évente 5 milliárd forint. Ez nagyságrendekkel elmarad a rezsicsökkentésre fordított forrásoktól, amelyek az energiaválság óta több ezer milliárd forintra rúgnak⁴. A program évente mindössze nagyjából 200 ezer háztartást ér el, miközben több mint 1 millió háztartás használ kizárólagosan vagy részben szilárd tüzelőanyagot, jelentős részük az alsó két jövedelmi ötödbe tartozik. A tűzifa ára évről évre, az inflációnál is gyorsabban emelkedik, így a kiosztható mennyiség folyamatosan csökken. Emellett a program keretében a kiemelkedően légszennyező és egészségkárosító széntermékek kiosztása is megengedett.

A **védendő fogyasztói státusz** a szociálisan rászoruló és fogyatékossgal élő fogyasztóknak nyújt védelmet az áram- és gázszolgáltatás területén, például részletfizetési lehetőséget, fizetési haladékot vagy a kikapcsolás elleni védelmet. Az előrefizetős mérőóra igénylésére is van lehetőség, ami ugyan megelőzi a tartozásfelhalmozást, de ha a fogyasztó nem tudja feltölteni az órát, a szolgáltatás megszűnik, ami súlyos életminőség-romlással jár. Központi normatív adósságkezelési támogatás és szolgáltatás hiányában az állam a közüzemi tartozások kezelésének jelentős részét az energiaszolgáltatókra hárítja. Jelenleg a védendő fogyasztói státusz, valamint az általános (nem szociális alapú, mindenkinek járó) téli kikapcsolási moratórium jelenti az egyetlen országosan egységesen elérhető védelmi eszközt.

⁴ Lásd Koritár Zsuzsanna és Feldmár Nóra (2023): [Egy szociális klímapolitikai lehetőségei az energiaválság után](#). Habitat for Humanity Magyarország, Éves jelentés, 2023.

A jelenleg elérhető lakásfelújítási és korszerűsítési támogatások közös jellemzője, hogy szociálisan nem célzottak, így épp azokat a háztartásokat nem éri el, amelyek a legrosszabb lakásminőségi és energetikai körülmények között élnek.

A **Falusi CSOK** meghatározott, 5000 fő alatti kistelepüléseken vehető igénybe, és meglévő tulajdonú lakások felújítására is fordítható. Az előfinanszírozási kötelezettség, a bonyolult adminisztráció és a jogosultsági feltételek miatt azonban az alacsony jövedelmű háztartások számára jellemzően nem elérhető. A program kizárja a gyermeket nem nevelő háztartásokat, valamint a munkanélkülieket és a közfoglalkoztatottakat is.

Az **Energiahatékonysági Otthonfelújítási Program** európai uniós forrásból finanszírozott támogatás, amely családi házak energetikai korszerűsítését célozza. A legalább 1 millió forintos önrész és a hitelfelvételi kötelezettség miatt a program elsősorban a magasabb jövedelmű, hitelképes, megtakarítással rendelkező háztartások számára hozzáférhető.

A **Vidéki Otthonfelújítási Programot** legalább egy gyermeket nevelő háztartások, valamint nyugellátásban részesülők igényelhetik meghatározott, 5000 fő alatti kistelepüléseken. A többi támogatáshoz hasonlóan ez a program is a felújítás előfinanszírozását igényli, ami korlátozza az alacsony jövedelmű háztartások részvételét.

A **Felzárkózó Települések** program keretében 300 hátrányos helyzetű kistelepülésen indultak lakhatási és energiaszegénységet érintő beavatkozások is, például kisebb léptékű felújítások, bérlakásépítés vagy adósságkezelési elemek. Egyes településeken a Helyreállítási Alapból tervezett napelemparkok és az ezekhez kapcsolódó fűtési támogatások is megjelentek, azonban ezek jellemzően projektalapú, területileg korlátozott megoldások.

Európai Unió elvárások és források

A hazai szakpolitikai eszközök értékelése mellett indokolt áttekinteni azt az európai uniós szakpolitikai és finanszírozási környezetet is, amely a következő években meghatározza az energiaszegénység kezelésének mozgásterét. Az elmúlt években jelentősen felgyorsultak a klímaválság mérséklését célzó európai uniós szakpolitikai intézkedések. A 2021-ben bemutatott Fit for 55 csomag a korábbiaknál ambiciózusabb kibocsátáscsökkentési célokat, szigorúbb szabályozási kereteket és megerősített ösztönző mechanizmusokat vezet be. A kitűzött kibocsátáscsökkentés jelentős részének az épületszektorban kell megvalósulnia, amely az Európai Unió teljes üvegházhatásúgáz-kibocsátásának mintegy 40%-áért felelős.

Az épületenergetikai követelmények szigorodása és az energiaárakat érintő szabályozási változások ugyanakkor aránytalan terheket róhatnak az alacsony jövedelmű, korszerűtlen ingatlanokban élő, sérülékeny háztartásokra. Ezzel párhuzamosan azonban az uniós szakpolitikai keretrendszer olyan támogatási lehetőségeket is megnyit, amelyek megfelelő felhasználás esetén érdemben hozzájárulhatnak az energiaszegénység csökkentéséhez és a lakásállomány minőségi megújításához. Ezekhez a célokhoz már jelenleg is rendelkezésre állnának európai uniós források, ezeket azonban Magyarország nem használja ki eléggé. Egyes források esetében – például a Helyreállítási és Ellenállóképességi Alaphoz vagy a RePowerEU intézkedésekhez kapcsolódóan – a források elérhetősége a befagyasztások miatt is bizonytalan, ami tovább szűkíti az energiaszegénységet célzó beavatkozások mozgásterét.

Az Európai Unió kibocsátáskereskedelmi rendszerének épületekre való kiterjesztése (ETS2) 2027-től új bevételi forrásokat teremtené. Ezek egy része a **Szociális Klímaalapba** kerül, amely Magyarország számára a 2027–2032 közötti időszakban több mint ezer milliárd forintnyi, **kifejezetten az energiaszegénységben érintett háztartásokat célzó támogatást** biztosíthatna. Magyarország azonban a közelmúltban jelezte, hogy nem vezeti be az ETS2-t, így a Szociális Klímaalap forrásaira sem válik jogosulttá.

Szakpolitikai javaslatok

Alapvető infrastruktúrához való hozzáférés biztosítása és lakhatási krízishelyzetek kezelése

Rövidtávú célkitűzésként jelenjen meg a **vezetékes víz/wc/fürdőszoba/villany nélküli lakások helyzetének felszámolása, valamint a lakhatási krízishelyzetek kezelése**. Ehhez központi forrásból, egy önkormányzatok által igénybe vehető alap felállítását javasoljuk, amelynek forrásai az életveszélyes helyzetek és egészségre káros körülmények (pl. omladozó falak, beázó, javításra szoruló tetőszerkezetek) kezelését célzó, felújítási- és karbantartási munkálatokra hívhatóak le, illetve a szélsőséges időjárás és a klímaváltozás okozta károk enyhítésére.

Megfelelő minőségű és megfizethető bérlakásállomány fejlesztése

Magyarországon a lakóépületek jelentős része nemcsak energetikailag elavult, hanem műszakilag is rossz állapotban van. Közép- és hosszú távon elkerülhetetlen a súlyosan leromlott, lakhatatlanná váló épületek fokozatos kiváltása, különösen azokban az esetekben, ahol a felújítás már nem gazdaságos vagy nem biztosít megfelelő lakhatási minőséget.

Ennek részeként szükséges a megfelelő minőségű és megfizethető lakhatás szélesebb körű biztosítása. Ez egyrészt megvalósulhat a jelenleg rossz állapotuk miatt üresen álló önkormányzati lakások felújításán keresztül, másrészt az állomány bővítésével. Utóbbi egy országos szintű, szociális és megfizethető állami bérlakásépítési program elindítását indokolja. Egy ilyen program nemcsak a lakhatási biztonságot és a lakásminőséget javítaná, hanem lehetőséget adna a köztulajdonban lévő lakásállomány területileg egyenlőtlen eloszlásának mérséklésére is, igazodva a helyi szükségletekhez és demográfiai folyamatokhoz.

Központi, normatív lakásfenntartási támogatás, illetve adósságkezelési támogatás és szolgáltatás újbóli bevezetése

Vissza kell vezetni a központi költségvetésből finanszírozott normatív lakásfenntartási, valamint adósságkezelési támogatást, és egy a helyi szociális ellátórendszerre építő normatív adósságkezelési szolgáltatást. A korábbi rendszerből kiindulva egy felülvizsgált, jelenlegi körülményekre reflektáló rendszer bevezetése szükséges.

Célzott lakásfelújítási és korszerűsítési támogatások

A lakhatási és energiaszegénység hosszú távú csökkentésének egyik legfontosabb eszköze a meglévő épületállomány szakszerű felújítása és korszerűsítése. Ennek érdekében olyan támogatási rendszerekre van szükség, amelyek nemcsak az energiahatékonyság növelését célzó beavatkozásokat támogatják, hanem azokat a megelőző, alapvető állagjavító munkákat is. Ide tartoznak például a vizesedési problémák megszüntetése, a falazati hibák javítása vagy a tetőszerkezetek megerősítése. Ezek nélkül ugyanis maguk az energetikai korszerűsítések is sok esetben elmaradnának.

Az energetikai felújítások hozzájárulnak az energiafelhasználás és a fenntartási költségek csökkentéséhez, mérséklik az üvegházhatású gázok kibocsátását és a légszennyezést, valamint egészségesebb, biztonságosabb lakókörnyezetet teremtenek. Ennek érdekében mielőbb nagyléptékű, egymásra épülő elemekből álló lakossági felújítási programokat szükséges indítani. Ezekben a jövedelmi és egyéb szociális szempontok alapján meghatározott, magas arányú vissza nem térítendő, előfinanszírozott támogatásoknak, valamint a kedvezményes hiteltermékeknek egyaránt szerepet kell kapniuk.

Egyablakos támogatói modell

A felújítások közvetlen kivitelezési költségeinek támogatása önmagában nem elegendő az energiaszegénységben érintett háztartások eléréséhez. Legalább ilyen fontos a megfelelő intézményi háttér, valamint a tájékoztatási, ügyintézési és szociális szolgáltatások biztosítása. Ennek egyik leghatékonyabb formája a helyi szociális ellátórendszerrel összehangolt, egyablakos ügyintézési és támogatói modell. Az egyablakos rendszer keretében a háztartások személyre szabott információt és segítséget kaphatnak a jogosultság megállapításától kezdve a tervezésen, kivitelezésen és adminisztráción át egészen az utánkövetésig. Egy ilyen modell növeli a támogatásokhoz való hozzáférést, és hozzájárul ahhoz, hogy a leginkább rászoruló háztartások ne essenek ki a programokból a bonyolult eljárások vagy az információhiány miatt.⁵

⁵ Lásd Habitat for Humanity Magyarország, Éves lakhatási jelentés 2025: [Az energiaszegénység csökkentése célzott felújítási programmal](#)

Lakástakarékpénztár

Indokolt az államilag támogatott lakástakarékpénztárak újbóli bevezetése és bevonása az energetikai felújítások finanszírozásába. Ezek az eszközök kiszámítható, hosszabb távú megtakarítási lehetőséget biztosíthatnak, és kiegészíthetik az állami támogatásokat. Megfelelő célzással a lakástakarékpénztárak az energiaszegénység megelőzésében is szerepet játszhatnak.

Sávós energiaárak

A vezetékes energiaárak megfizethetőségének biztosítása kiemelten fontos az alacsony jövedelmű háztartások számára. Ugyanakkor nem indokolt, hogy a magas jövedelmű, átlagon felül fogyasztó háztartások korlátlanul részesüljenek a csökkentett hatósági árakból. Ennek érdekében olyan szociálisan célzott, sávós árazási rendszer bevezetése javasolt, amely egyszerre ösztönzi az energiatakarékosságot és védi a rászoruló háztartásokat.

A sávós rendszer lehetőséget ad arra, hogy az alapvető energiaszükségletek alacsony áron legyenek biztosítottak, miközben a magasabb fogyasztás magasabb egységárral járna. A jövedelmi szempontok figyelembevételével kialakított árazás hozzájárulna az energiaár-támogatások igazságosabb elosztásához és az energiaszegénység kockázatának csökkentéséhez.

Szociális tüzelőanyag-támogatás

A szociális tüzelőanyag-támogatás szerepe az energiaszegénység kezelésében továbbra is meghatározó, különösen a vezetékes energiához nem hozzáférő, vidéki háztartások esetében. A támogatás mértékét indokolt a probléma kiterjedéséhez igazítani és jelentősen növelni. Valamint a jelenlegi rászorultsági és elosztási feltételek felülvizsgálata is szükséges annak érdekében, hogy a rendszer ne eredményezzen jelentős területi és hozzáférési egyenlőtlenségeket.

A támogatás minőségi szempontú átalakítása szintén elengedhetetlen. Javasolt, hogy az önkormányzatok kizárólag fenntartható forrásból származó, megfelelő minőségű, legfeljebb 25%-os nedvességtartalmú tűzifát oszthassanak, és a támogatásból a különösen légszennyező és egészségkárosító széntermékek teljes mértékben kivezetésre kerüljenek. Emellett indokolt, hogy a támogatás a tűzifa szállításának költségeit is fedezhesse, mivel ez jelenleg sok rászoruló háztartás számára jelent akadályt a tényleges hozzáférésben.

Zöld bérlakásprogram

A meglévő önkormányzati bérlakásállomány energetikai korszerűsítése mellett szükség van új, fenntartható szemléletű bérlakások építésére is. Egy célzott zöld bérlakásprogram keretében alacsony energiaigényű, közel zero kibocsátású, alacsony fenntartási költségű szociális bérlakások létrehozása járulhatna hozzá az energiaszegénység hosszú távú csökkentéséhez.

Egy ilyen program egyszerre szolgálná a lakásminőség javítását, a megfizethetőség erősítését és a klímavédelmi célokat, miközben csökkentené a bérlakásban élő háztartások kitettségét az energiaár-ingadozásokkal szemben. A zöld bérlakásprogram szervesen illeszkedhetne az önkormányzati bérlakásállomány megújítását célzó intézkedésekhez.

Európai Uniós források következetes és összehangolt felhasználása

A rendelkezésre álló európai uniós források – beleértve az EU kibocsátáskereskedelmi rendszeréhez kapcsolódó bevételekből finanszírozott Szociális Klímaalap támogatásait – megfelelő felhasználás mellett érdemben hozzájárulhatnak az energetikai átállásból fakadó társadalmi és gazdasági terhek mérsékléséhez. Ez különösen fontos az alacsony jövedelmű, energiaszegénységben érintett háztartások esetében.

Elengedhetetlen, hogy Magyarország a rendelkezésre álló forrásokat maradéktalanul lehívja és célzottan használja fel. A támogatások hatékonyságát jelentősen növelné a különböző programok összehangolása, annak érdekében, hogy ne elszigetelt, projektalapú beavatkozások valósuljanak meg, hanem egymást erősítő, hosszú távú hatással bíró intézkedések szolgálják az energiaszegénység és a rossz lakásminőség csökkentését.

Fenntarthatósági szempontok érvényesítése

Kiemelendő, hogy a fenti javaslatok megvalósítása során – valamint minden, a Lakhatási Minimumban megfogalmazott, a lakhatási körülmények javítását célzó közpolitikai eszköz esetében – következetesen érvényesíteni szükséges a hosszú távú környezeti fenntarthatóság, a károsanyag-kibocsátás csökkentése, valamint a klímavédelem és a klímaadaptáció szempontjait. Ez vonatkozik az állami és önkormányzati bérlakások építésére és felújítására, valamint a magántulajdonú lakásállományt érintő intézkedésekre egyaránt.